
فهرست مطالب

یادداشت نویسنده در آستانه چاپ سیزدهم	۱۹
راهنمای مطالعه فراگیران عزیز.....	۲۷
مقدمه.....	۳۱

فصل اول: تعریف و جایگاه فرهنگ، تمدن و تجلی آن در فرهنگ عامه

تعاریف و جایگاه فرهنگ	۴۷
اظهارنظریهای دیگر از فرهنگ.....	۴۸
تعریف فرهنگ از نظر هرسکوویتس	۴۹
ویژگی های فرهنگ از نظر هرسکوویتس	۵۰
خرده فرهنگ	۵۰
وجوه فرهنگ.....	۵۱
عرصه و حیطة فرهنگ به لحاظ ساختار	۵۲
فرهنگ عامه.....	۵۲
سابقه تاریخی و اولین کاربردهای واژه فرهنگ عامه در اروپا و در ایران.....	۵۲
دانش جدید فولکلور	۵۴
پیشینه مفاهیم فولکلور در ایران.....	۵۵
انواع فولکلور و فهرست منابع مطالعاتی آن	۵۵
اعتقادات و باورها.....	۵۵

۵۶	اسطوره و جایگاه آن در فرهنگ فولکلور
۵۷	روایات
۵۷	گفتارهای عامیانه
۵۷	ویژگی های فرهنگ عامه
۵۸	ابعاد فرهنگ عامه
۶۱	هنرهای عامیانه
۶۲	تعریف تمدن و بررسی نسبت آن با فرهنگ
۶۷	بحث و بررسی
۶۷	منابع

فصل دوم: اقوام و ایلات

قسمت اول: فرهنگ فولکلور، قصه و ادبیات محلی

۷۳	مقدمه
۷۵	خال کوبی عشایر
۷۵	نگاره های پس از حیات
۷۶	تشابهات فرهنگی قصه های رایج دنیا
۷۷	تشابهات و تفاوت های ایلپاد و شاهنامه
۷۸	محوریت دو قصه ایلپاد و شاهنامه
۷۸	غلبه تفکر چند خدایی ایلپادی بر تفکر اروپایی به عنوان ویژگی فرهنگ و تمدن غرب
۷۹	آنچه غریبان از ایلپاد (بغیر از اصالت ماده) آموختند
۸۰	بررسی بن مایه های قصه در شاهنامه
۸۱	علت تفاوت های فرهنگی غرب و شرق و سرآغاز واقعی این جدال

قسمت دوم: آشنایی با برخی تعاریف و مفاهیم اقوام، ایلات، کوچ و...

۸۷	مقدمه
۹۲	تفاوت مردم شناس و جامعه شناس
۹۳	اقوام، ایلات و عشایر ایران زمین
۹۳	کوچ
۹۴	هدف از کوچ
۹۴	کوچ در معنا و مفهوم جامعه شناسی و مردم شناسی ایران

۹۴ انواع کوچ
۹۵ زمان کوچ
۹۶ عوامل مؤثر در انتخاب زمان کوچ
۹۶ مال کنون
۹۶ ایل راه
۹۷ تاریخچه کوچ نشینی در ایران
۹۸ مشخصات عمده کوچ نشینان ایران در یک نگاه
۹۹ فرهنگ مکان گزینی و عوامل جغرافیایی ایران در فرهنگ کوچ نشینی
۱۰۱ توزیع و پراکندگی جغرافیایی کوچ نشینان ایران
۱۰۳ فعالیت های اقتصادی کوچ نشینان ایران
۱۰۴ سیستم های خویشاوندی اقوام ایران
۱۰۶ اشکال خانواده
۱۰۷ خاندان

قسمت سوم: فرهنگ موسیقی اقوام ایران زمین

۱۱۵ مقدمه
۱۱۶ موسیقی عشایر ایران زمین
۱۱۷ عشایر لر و موسیقی
۱۱۷ سازهای متداول در لرستان
۱۱۷ نواهای موسیقی در لرستان
۱۱۹ سازهای عشایر کرد
۱۱۹ موسیقی عشایر بختیاری
۱۲۰ سازهای متداول در میان بختیاری ها
۱۲۰ موسیقی عشایر قشقایی
۱۲۱ موسیقی تالشی
۱۲۲ موسیقی عشایر ترکمن
۱۲۲ موسیقی عشایر سنگسر سمنان

فصل سوم: جوامع عشایری کهن در ایران

۱۲۷ مقدمه
-----	-------------

۱۲۸.....	عشایر و جامعه عشایری
۱۳۱.....	ماسازت‌ها
۱۳۲.....	لولویی‌ها
۱۳۳.....	گوئی‌ها
۱۳۳.....	ماناها
۱۳۳.....	کاسی‌ها
۱۳۴.....	بلخ (باکتریا)
۱۳۴.....	سکاها

فصل چهارم: مناطق مختلف فرهنگی ایران

۱۴۱.....	مقدمه
----------	-------

قسمت اول: منطقه ۱ فرهنگی خوزستان

۱۴۵.....	مقدمه
۱۴۷.....	مفاخر فرهنگی منطقه خوزستان
۱۴۹.....	فرهنگ معماری
۱۵۲.....	مهم‌ترین قوم تأثیرگذار در منطقه زاگرس، عیلام
۱۵۲.....	حدود جغرافیایی و شهرهای مهم عیلام
۱۵۴.....	بررسی منابع مطالعاتی و آثار عیلام در یک نگاه
۱۵۴.....	زاد، زبان، وجه تسمیه و شهرهای مهم عیلام
۱۵۴.....	سلسله‌های پادشاهی عیلام
۱۵۵.....	منابع مکتوب درباره عیلامیان
۱۵۶.....	فرهنگ خط و نگارش آغاز عیلامی (اواخر هزاره چهارم و اوایل هزاره سوم ق.م)
۱۵۶.....	کل نوشته‌ها
۱۵۷.....	تأثیر خط عیلامی بر دوره‌های بعد از خود
۱۵۹.....	تأثیر پوشاک عیلامی بر دوره‌های بعد از خود
۱۶۰.....	از دیگر جاذبه‌های قومی منطقه ۱ - صابین (مندانیان یا مغتسله)
۱۶۱.....	وجه تسمیه و اشتقاق کلمه صابی
۱۶۱.....	احکام دینی و مذهبی صابین
۱۶۲.....	دسته‌بندی صابین بر اساس اصول عقاید و محل سکونت

۱۶۶	منطقه یک فرهنگی و قوم عرب
۱۶۹	اشاره ای به چند مفهوم و ویژگی فرهنگی اعراب خوزستان
۱۷۱	فصلیه:
۱۷۳	عرب کمری
۱۷۶	فرهنگ پوشاک

قسمت دوم: منطقه ۲ فرهنگی

۱۸۳	مبحث اول - لرستان
۱۸۵	مقدمه
۱۸۶	موقعیت جغرافیایی و ویژگی کلی لرهای ایران در یک نگاه
۱۸۶	محدوده جغرافیایی لرها
۱۸۸	وجه تسمیه و خاستگاه لرها به روایت متون تاریخی و فرهنگی
۱۸۸	پیشینه و ترکیب نژادی سرزمین های لرنشین در طول تاریخ:
۱۹۳	ساختار فرهنگی لرها
۱۹۸	لرها در دوران پهلوی
۱۹۸	ساختار اجتماعی- سیاسی ایلات و طوایف لر
۱۹۸	ساختار اجتماعی
۱۹۹	قشربندی اجتماعی - ساختار قدرت
۱۹۹	قشربندی اجتماعی و نظام رهبری ایل بویر احمد
۱۹۹	مهم ترین ایلات و طوایف قوم لر
۱۹۹	مهم ترین شاخه های ایلات و طوایف لر استان لرستان

قسمت دوم: منطقه ۲ فرهنگی ایل بختیاری

۲۰۷	مقدمه
۲۰۸	تعریف واژه بختیاری
۲۰۸	تاریخچه ایل بختیاری
۲۰۹	چگونگی تقسیم بندی ایل بختیاری
۲۱۲	ویژگی های فرهنگی
۲۱۳	پوشاک مردان بختیاری
۲۱۶	پوشاک زنان بختیاری

۲۱۸.....	پوشاک کودکان بختیاری.....
۲۱۸.....	موسیقی بختیاری.....
۲۲۱.....	توشمال‌ها.....
۲۲۱.....	چوب بازی.....
۲۲۲.....	سوارکاری.....
۲۲۲.....	مقام گاه‌گریو.....
۲۲۳.....	رقص‌های محلی.....
۲۲۴.....	رقص عروسی.....
۲۲۴.....	رقص آرام.....
۲۲۴.....	رقص تند.....
۲۲۴.....	رقص مجسمه.....
۲۲۵.....	مبارزان و اسطوره‌های دشمن ستیزی بختیاری.....
۲۲۶.....	کوچ ایل بختیاری.....

قسمت سوم: منطقه ۳ فرهنگی آذربایجان و سرزمین ماد

۲۳۷.....	مقدمه.....
۲۳۸.....	فرهنگ و تمدن مادها.....
۲۳۸.....	فرهنگ اعتقادات مادها.....
۲۳۸.....	زبان مادی.....
۲۳۹.....	فرهنگ پوشاک در زمان مادها.....
۲۴۱.....	فرهنگ معماری مادی (قرون نهم تا هفتم قبل از میلاد).....
۲۴۴.....	چگونگی ورود ترک‌های قزلباش به ایران و چگونگی استقرار طوایف آن در ایران.....

قسمت چهارم: منطقه ۴ فرهنگی کردستان - ماد کوچک

۲۵۳.....	مقدمه.....
۲۵۴.....	فرهنگ جغرافیایی کردها.....
۲۵۴.....	سندج، فرهنگ نام‌گذاری و اصالت فرهنگی این شهر.....
۲۵۵.....	کردستان و شهرهای هم‌فرهنگ آن.....
۲۵۹.....	تأثیرات فرهنگ دوره اسلامی بر کردها.....
۲۶۰.....	فرهنگ زبان کردی.....

۲۶۱.....	فرهنگ اعتقادات کردها
۲۶۲.....	پراکندگی و تقسیم‌بندی قومی کردها
۲۶۳.....	فهرست عشایر کرد
۲۶۳.....	ساختار فرهنگی و سنت‌های اجتماعی کردها
۲۶۳.....	فرهنگ ادبیات عامه و فولکلور
۲۶۲.....	فرهنگ جشن‌ها و آیین‌ها
۲۶۲.....	جشن عروسی در میان کردها
۲۶۵.....	پوشاک کردی

قسمت پنجم: منطقه ۵ فرهنگی، مازندران

۲۷۱.....	پیشینه فرهنگی و تاریخی مازندران
۲۷۲.....	مراسم فرهنگی و اجتماعی آب اسک مازندران (ورف چال)
۲۷۲.....	ورف چال یا مراسم برف چال
۲۷۶.....	حکومت زنان (مادرشاهی)
۲۷۶.....	چگونگی انتخاب حاکم
۲۷۶.....	ساختار حکومتی
۲۷۹.....	گیلان
۲۸۱.....	وجه تسمیه و خاستگاه گیلان
۲۸۲.....	فرهنگ گیلان در پیش از تاریخ و دوران تاریخی
۲۸۵.....	فرهنگ آئینی و باورهای مذهبی در سرزمین گیل
۲۸۶.....	زبان و لهجه در فرهنگ گیلان
۲۸۷.....	صفات فرهنگی و شادمانه‌های گیله‌ها
۲۸۸.....	جشن آب پاشان
۲۸۸.....	فرهنگ موسیقی و رقص قاسم آبادی
۲۸۹.....	فرهنگ پوشاک
۲۹۲.....	فولکلوری معروف از خفله گیلان - ورزا مشتته

قسمت ششم: منطقه ۶ فرهنگی فلات مرکزی و حاشیه کویرهای ایران

۳۰۱.....	مقدمه
۳۰۱.....	ویژگی‌ها و خصصت‌های مردمان ساکن در فلات مرکزی

- ۳۰۸..... ویژگی های منطقه ای فلات مرکزی
 ۳۰۹..... ویژگی کسب و کار و تجارت در منطقه ۶ فرهنگی
 ۳۰۹..... ویژگی های محصولات کشاورزی
 ۳۱۱..... ویژگی ها و گونه های خاص جانوری در منطقه کویر ایران و حواشی آن

قسمت هفتم: منطقه ۷ فرهنگی خراسان بزرگ و گرگان

- ۳۱۷..... مقدمه
 ۳۱۸..... پیشینه منطقه ۷ فرهنگی
 ۳۲۱..... جایگاه استان گلستان در منطقه ۷ فرهنگی ایران
 ۳۲۲..... عشایر استان گلستان
 ۳۲۲..... عشایر کوچنده
 ۳۲۲..... عشایر نیمه کوچنده
 ۳۲۳..... جایگاه فرهنگی قوم ترکمن در فرهنگ اقوام ایران زمین
 ۳۲۴..... تأثیرات قوم ترکمن بر نیرومندترین امپراتوری اسلامی و مناسبات جهانی
 ۳۲۷..... پیشینه تاریخی قوم ترکمن
 ۳۳۴..... پراکندگی جغرافیایی و تقسیمات قومی ترکمن ها
 ۳۳۵..... مهم ترین ایلات و طوایف قوم ترکمن
 ۳۳۶..... ساختار اجتماعات انسانی قوم ترکمن
 ۳۳۷..... طوایف مقدس ترکمن
 ۳۳۸..... قان دوشر (خویشاوند خونی)
 ۳۳۹..... دین و مذهب در بین ترکمن ها
 ۳۳۹..... اعیاد و مراسم عبادی اعتقادی در بین ترکمن ها
 ۳۴۱..... عید قربان یا قربان بایرام
 ۳۴۱..... عید فطر یا آراز بایرام
 ۳۴۲..... جشن مولودی (تولد پیامبر)
 ۳۴۲..... جشن ۶۳ سالگی
 ۳۴۲..... جشن بولوماق یا جشن بدنیا آمدن کودک
 ۳۴۴..... ذکر خنجر
 ۳۴۵..... عاشورا در میان ترکمن ها
 زبان و خط ترکمنی

۳۲۵.....	پوشاک مردان ترکمن
۳۲۵.....	دون
۳۲۶.....	چاکمن
۳۲۶.....	ایچمک
۳۲۶.....	کوینک
۳۲۷.....	شلوار
۳۲۷.....	کفش
۳۲۸.....	- لباس زنان ترکمن
۳۲۹.....	کلاه و روسری
۳۵۱.....	کفش
۳۵۲.....	زیورآلات زنان ترکمن
۳۵۶.....	- فرش ترکمن و ویژگی های آن
۳۵۹.....	سوزن دوزی زنان ترکمن
۳۶۰.....	مضامین موسیقی سنتی ترکمن
۳۶۲.....	آلاچیق ترکمن (اوی)
۳۶۳.....	غذاهای سنتی ترکمن
۳۶۴.....	قاوردماچ چورک
۳۶۵.....	اسب ترکمن المانی دیگر از المانهای فرهنگی قوم ترکمن

قسمت هشتم: منطقه ۸ فرهنگی سیستان و بلوچستان

۳۷۹.....	بلوچ
۳۸۰.....	پیشینه قوم بلوچ
۳۸۲.....	بلوچستان در قرن اخیر
۳۸۳.....	ویژگی های قومی و ساختار اجتماعی بلوچ
۳۸۴.....	خرده فرهنگ های رفتاری قوم بلوچ

قسمت نهم: منطقه ۹ فرهنگی کرمان

۳۹۳.....	مقدمه
۳۹۳.....	منطقه فرهنگی کرمان در یک نگاه

قسمت دهم: منطقه ۱۰ فرهنگی مبحث اول: هخامنشیان

- ۴۰۱..... مقدمه
- ۴۰۲..... کوروش هخامنشی و ارائه مدل جدید از فرهنگ مدیریت در مقیاس جهانی با محوریت اخلاق
- ۴۰۴..... فرهنگ شهر سازی هخامنشیان و پایتخت های اولیه
- ۴۰۴..... روح هنر در عصر هخامنشی
- ۴۰۵..... تأثیر تأثرات فرهنگی در آثار هخامنشی
- ۴۰۸..... ویژگی های فرهنگی کتیبه بیستون
- ۴۱۱..... تخت جمشید، نمادی دیگر از تفکر جهانی هخامنشیان ذیل تأثیر تأثرات فرهنگی
- ۴۱۵..... مقبره کوروش المانی دیگر از فرهنگ عصر هخامنشی ذیل تأثیر تأثرات فرهنگی
- ۴۱۵..... چگونگی تأثیر باغ پاسارگاد بر فرهنگ باغ سازی ایران و جهان
- ۴۱۸..... نگاهی به جایگاه فرهنگی و اجتماعی زن در تفکرات، نمادها و نقوش عصر هخامنشی

قسمت دهم: مبحث دوم ساسانیان

- ۴۲۵..... پیشینه فرهنگی و تاریخی ساسانیان
- ۴۲۶..... فرهنگ و هنر شهر سازی، معماری و نقش برجسته ساسانی

قسمت یازدهم: منطقه ۱۰ فرهنگی ایل قشقایی

- ۴۳۷..... پیشینه فرهنگی و تاریخی ایل قشقایی
- ۴۳۸..... موقعیت جغرافیایی
- ۴۳۹..... تاریخ قشقایی ها
- ۴۴۱..... وجه تسمیه قشقایی
- ۴۴۲..... ساختار سنتی ایل
- ۴۴۴..... نگاهی به طوایف ایل قشقایی
- ۴۴۴..... طایفه دره شوروی
- ۴۴۴..... طایفه فارسی مدان
- ۴۴۴..... طایفه کشکولی بزرگ
- ۴۴۴..... طایفه کشکولی کوچک
- ۴۴۵..... طایفه عمله
- ۴۴۵..... اساس نامگذاری تیره ها
- ۴۴۶..... خان

۴۴۷	ایلخان.....
۴۴۷	ایل بیگی.....
۴۴۷	کلانتر.....
۴۴۸	کدخدا.....
۴۴۸	ریش سفید.....
۴۴۸	کوچ قشقایی ها.....
۴۴۹	زمان و تعیین وقت کوچ.....
۴۴۹	ترتیب حرکت ایل.....
۴۵۰	اوضاع اقتصادی ایل قشقایی.....
۴۵۱	کار و پیشه مردم ایل.....
۴۵۳	مذهب و اعتقادات.....
۴۵۳	زبان.....
۴۵۳	بوهون (چادر).....
۴۵۵	پوشاک.....
۴۵۷	غذای مردم ایل.....
۴۵۸	اعیاد و جشن ها در ایل قشقایی.....
۴۵۹	نمونه هایی از به سوگ نشستن قشقایی ها.....
۴۶۰	علائق، عادت ها و سرگرمی مردم ایل.....
۴۶۱	بازی های معروف قشقایی.....
۴۶۱	وسایل سواری.....
۴۶۱	موسیقی.....
۴۶۳	چنگی ها.....
۴۶۳	ساربانان (دارغاها).....
۴۶۴	رقص در ایل قشقایی.....
۴۶۵	ادبیات فولکلور ایلی.....

فصل پنجم: جشن و قدمت آن در فرهنگ ایرانی

۴۷۳	معنا و مفهوم جشن به استناد متون کهن و فهرست بهترین جشن های ایرانی.....
۴۷۴	جشن مهرگان.....
۴۷۴	جشن شب یلدا.....

- ۴۷۵.....چگونگی تقارن تولد عیسای پیامبر با تولد مهر.
- ۴۷۶.....جشن سده یا آتش
- ۴۷۷.....اهمیت کشف آتش و نقش آن در پیشرفت های بشر
- ۴۷۹.....جشن چهارشنبه سوری
- ۴۸۱.....جشن نوروز
- ۴۸۳.....چگونگی پیدایش نوروز از نگاه اسطوره و علم
- ۴۸۴.....بازگشت حاجی فیروز
- ۴۸۵.....هفت سین، هفتی
- ۴۸۶.....سوم نوروز، چهارشنبه سوری
- ۴۸۶.....رد پای نوروز ایرانی در مصر
- ۴۸۷.....چند نمونه از خصلت های خوب فرهنگ ایرانی از نگاه سیاحان خارجی
- ۴۸۷.....حفظ حرمت
- ۴۸۷.....همکاری و نودوستی
- ۴۸۸.....سطح بالای دانش عمومی ایرانیان
- ۴۸۹.....تأثیر فرهنگ ایرانیان بر مغرب زمین بعد از رنسانس
- ۴۹۵.....اطلاعات اجمالی پیرامون نحوه انتخاب و به کار گیری منابع تاریخی:
- ۴۹۷.....فهرست منابع و مآخذ